

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 29 września 2026 r.
Znak sprawy: RRE.wpr.058.10.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: interpelacji nr 19514 w sprawie warunków kontraktacji buraków cukrowych
na kampanię 2027/28 oraz sytuacji plantatorów buraka cukrowego**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację z 8 września 2026 roku nr 19514, posłanki na Sejm RP
Pani Magdaleny Filipek-Sobczak, w sprawie warunków kontraktacji buraków cukrowych
na kampanię 2027/2028 oraz sytuacji plantatorów buraka cukrowego, proszę przyjąć
następujące informacje.

Polska jest trzecim pod względem wielkości (po Francji i Niemczech) producentem cukru
w UE. Produkuje więcej cukru (o 0,3-08 mln ton) niż wynosi krajowe zużycie szacowane
na 1,8 mln ton rocznie. W ostatnich dwóch sezonach wyprodukowano rekordowe ilości
cukru (tj. w sezonie 2024/25 było to 2,58 mln ton cukru, natomiast w sezonie 2025/26
2,57 mln ton). Szacuje się, że w bieżącym sezonie 2026/27 produkcja wyniesie 2,0-2,1
mln ton (tj. ok. 20% mniej r/r). Spadek wielkości produkcji będzie efektem niższego
obszaru uprawy (-10% r/r) oraz niższych plonów (szacuje się, że plon buraków wyniesie
65-67 t/ha i będzie na poziomie średniej wieloletniej, jednak o 7-10% niższy od
rekordowego plonu korzeni, który w zeszłym sezonie wyniósł 72 t/ha).

Wg szacunków Komisji Europejskiej w Unii Europejskiej w sezonach 2024/25 oraz
2025/26 produkcja cukru wyniosła 16,6 mln ton, natomiast w bieżącym sezonie
2026/27 spadnie do 13,4 mln ton (-19% r/r) z uwagi na mniejszą produkcję buraków u
wiodących unijnych producentów (tj. we Francji i Niemczech). Zużycie cukru w UE
szacowane jest na 13,3-13,6 mln ton.

W sektorze cukru między plantatorami buraków a producentami cukru występuje wzajemnie zależna relacja. Cukrownie polegają na produkcji buraków cukrowych, a rolnicy polegają na cukrowniach, aby zapewnić rynek zbytu dla swoich plonów. Oznacza to, że niezbędna jest stabilność ekonomiczna plantatorów i producentów cukru, a także współpraca.

Na sytuację sektora cukru w kraju wpływ ma sytuacja globalna. Jesteśmy dużym eksporterem cukru, a handel odbywa się po cenach akceptowalnych przez importerów. Na rynku światowym odnotowuje się dużą konkurencję wśród eksporterów o rynki zbytu. Od końca 2023 r. sektor cukru znajduje się w fazie dekonunktury (po ok. 3,5 letnim okresie wzrostów cen, trwającym od kwietnia 2020 r. do listopada 2023 r.). W 2025 r. średnia światowa cena cukru białego spadła w porównaniu z poprzednim rokiem o 16,6% do 478,3 USD/t, a cena cukru surowego o 18,3% do 374,1 USD/t. W 2026 r. światowe ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie, chociaż zarysowała się lekka tendencja wzrostowa. Na rynku krajowym w lipcu 2026 r. średnia cena zbytu cukru workowanego wyniosła 2,46 PLN/kg i była o 15,5% niższa niż w lipcu 2025 roku. Presję na krajowe ceny cukru wywierała także duża, krajowa produkcja cukru w sezonach 2024/25 i 2025/26. Jednakże zaobserwowane w ostatnim czasie wzrosty cen cukru na światowych giełdach mogą sygnalizować początek zmiany trendu na zwykłowy.

Spadki cen cukru na międzynarodowym, unijnym i krajowym rynku przekładają się na sytuację przemysłu cukrowniczego oraz plantatorów buraków. W związku z dekonunkturą krajowy przemysł cukrowniczy kontraktował buraki cukrowe na sezon 2026/27 po cenach bazowych na poziomie 28-32 EUR/t wobec 30-35 EUR/t w sezonie 2025/26. Negocjacyjne warunków kontraktacji buraków cukrowych na przyszły sezon 2027/28 wciąż trwają. Rada Związków Plantatorów Buraka Cukrowego przy Krajowej Grupie Spożywczej S.A. odbyła dotychczas tylko jedno spotkanie uzgodnieniowe, a kolejne zostało zaplanowane na październik br.

Umowy zawierane z plantatorami oprócz ceny bazowej, gwarantowanej za buraki, zawierają klauzule dotyczące podziału wartości uzyskanej ze sprzedaży cukru. Głównym ich celem jest umożliwienie rolnikom partycypacji w zyskach, w momencie wzrostu cen cukru na rynkach światowych i europejskich. W sytuacji, gdy ceny rynkowe cukru rosną, plantatorzy otrzymują dodatkowe premie (wypłaty uzupełniające) ponad gwarantowaną cenę bazową za buraki.

Należy także dodać, że ze względu na duże znaczenie sektora cukru w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego oraz w celu wsparcia dochodowości uprawy, plantatorzy buraków cukrowych w Polsce otrzymują płatności bezpośrednie związane z produkcją. Głównym celem tego wsparcia jest stworzenie zachęty dla gospodarstw rolnych, aby utrzymać produkcję na określonym poziomie. W latach 2015-2019 Polska mogła przeznaczyć na płatności bezpośrednie związane z produkcją buraków cukrowych 82-83 mln EUR rocznie, a w latach 2020-2025 roczna wartość wsparcia wyniosła ok. 73,6 mln EUR. W 2025 roku płatność do buraka cukrowego wynosiła 1 284,14 PLN/ha. Wzrost/ zmniejszenie areału zasiewów buraka cukrowego w Polsce powoduje odpowiednio spadek/ wzrost wysokości płatności do ha uprawy buraków.

Z analiz opracowywanych przez ekspertów z Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowego Instytutu Badawczego wynika, że w latach 2023-2025 uprawa buraków cukrowych w Polsce z uwzględnieniem dopłat była uprawą dochodową. Dane dot. dochodowości uprawy buraków za 2026 r. będą dostępne w grudniu br. Z przeprowadzonych analiz wynika także, że w I poł. 2026 r. koszty produkcji buraków będą porównywalne do średnich kosztów ponoszonych w 2025 r. (wskaźnik zmiany kosztów średnio w I połowie 2026 r do kosztów średnio w 2025 r. wyniósł 1,01).

Odnosząc się do kwestii obszaru uprawy buraków w Polsce, to ewentualne zmniejszanie kontraktacji może wynikać z dużych zapasów cukru w naszym kraju. Polski rynek cukru pozostaje w sytuacji strukturalnej nadwyżki produkcyjnej, czego wyrazem jest wzrost zapasów cukru. W pierwszym kwartale 2026 roku zapasy cukru w kraju według GUS wyniosły 1,6 mln ton i były o 11,7% wyższe w relacji rocznej. Wobec średniej trzyletniej były wyższe o 25,7%, a wobec średniej pięcioletniej o 36,6%. Oznacza to, że w ciągu trzech lat poziom zapasów wzrósł o 478,4 tys. ton cukru, a w ciągu pięciu lat o 605,4 tys. ton. Wzrost zapasów nastąpił mimo intensyfikacji eksportu i ograniczenia importu.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco monitoruje sytuację na rynku buraka cukrowego i cukru. Jest w stałym kontakcie z sektorem. Każdorazowo podejmuje działania w sytuacji pojawienia się ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowej.

W przypadku podejrzenia występowania na rynku krajowym praktyk naruszających zasady uczciwej konkurencji, Minister RiRW zwraca się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z prośbą o podjęcie działań kontrolnych. Aktualnie Prezes UOKiK prowadzi postępowanie wyjaśniające wobec jednego z producentów cukru,

mające na celu wstępne ustalenie zasad współpracy z plantatorami buraka cukrowego,
w szczególności w zakresie sposobu ustalania ceny za buraki cukrowe i warunków
umów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów